

disse Forhold, er nogen Opfordring fra nogen Side til at fortrædige de Formuende her i Landet. De ere vist besyttede paa mange Maader, og selve Landet vil ikke være tjent med, at vore Formuende ville drage ud af det. Men der er dog vistnok adskillige af de ærede Medborgere, der repræsentere de større Eiendomme, der med mig ville finde det lidet fædrelandsk, at Folk, der ere meget besyttede her i Danmark, som faae deres store Formue i Danmark, fortære denne udenfor Fædrelandets Grændser. Saa meget Fædrelandskund forudsætter jeg hos adskillige af dem. Det er vistnok ikke rigtigt, at saadanne Forhold bestaa, det vil svække Folks Agtelse for at opretholde saadanne Besiddelser som dem, jeg her taler om.

Jeg har talt om den Formue, der er hver vore. Nu vil jeg komme til at tale om den erhvervede Formue, thi den er der i vore Dage god Opfordring til at tale om, naar der er Spørgsmaal om Bestatning, og her komme vi da til at tale om Forholdet mellem Formue og Leilighed og Hartkorn. Det er den erhvervede Formue, der bliver til Kapital paa en eller anden Maade, der skal træffes nærmest ved Signing paa Formue og Leilighed. Der var et æret Medlem, der yttrede, at denne Skat paa Formue og Leilighed er en aldeles feilagtig Skat. Jeg vil sige, at i Sammenligning f. Ex. med den rene Indkomstskat foretrækker jeg langt Statten paa Formue og Leilighed, thi det vil være indlysende for Enhver, at den rene Indkomstskat, hvor god og fornuftig den end kan være, alligevel bliver uretfærdig derved, at naar En har en vis Indtægt, men en hel Mængde Byrder, f. Ex. en stor Børneskole, og en Anden har affikrat den samme Indtægt og f. Ex. ikke en Gæstehuse forfærge, saa er Statteevnen hos dem jo høist forskjellig, men de bestattes ens. Overfor den rene Indkomstskat med dens Ulemper siger jeg altsaa, at vor gamle Formue- og Leiligheds-skat, som vi have havt i mange Aar, er slet ikke saa aldeles forfæstelig, især da vi, som den sidste ærede Taler bemærkede, ere komne til, at man, naar man er en formuende Mand, har Leilighed til at kunne sige, hvad Ens Formue er. Her vil jeg bede de Herrer bemærke, at det at sætte den erhvervede Formue i Skat efter Formue og Leilighed vil i vore Dage blive en langt større Nødvendighed, end det har været tidligere. Da Eiendommene og de Næringsdrivende vare fordelte paa en ganske anden Maade, da Næringsbrugene i Danmark vare langt simplere, kunde man med stor Sikkerhed sige: det Retfærdige er at beskaffe i det Væsentlige efter Hartkorn og saa lade en lille Signing paa Formue og Leilighed gaa ved Siden af. Det vilde efter gammel dansk Brug slet ikke være saa galt, man vilde derved træffe omtrent det Rette. Men nu er der jo paa Grund af de ganske forandrede Forhold siden den Tid opstaaet formuende Mænd og en Rjeben Obligationer, som vistnok

Mange ville kjende. Jeg har set f. Ex. i Rjebenhavns Nærhed, at det sværmer med Tyrker og Rumæner, men man veed ikke, hvor Tyrkerne og Rumænerne ere. Man veed, at de ere der, men man veed ikke, hvor de ere. Men nu maa jeg gjøre de Herrer opmærksom paa, at, naar vi ville gaa hen til en saadan interkommunal Stat som den, der her er Tale om, er det vist vel værdt at overveie et Forhold med Hensyn til den erhvervede Formue, med Hensyn til dem, der have Raad til at komme andre Medborgere til Hjælp. Dette Forhold, som vi maa have meget skarpt for Øie, er det, der finder Sted med Hensyn til den Formue, man kan finde, og den Formue, som man veed er tilstede, men under de nuværende Forhold ikke har let ved at finde.

Inden denne Sag forlades, vil jeg tillade mig en Bemærkning herom, og jeg vil bede den ærede Formand om at tillade mig at fremsætte den i al Korthed. Uagtet den ikke ligefrem hører med til dette Lovforslag, vil den dog have Hensyn til, hvad der muligvis vil komme ud deraf. Jeg vil udtale dette, at, for at begunstige den erhvervede Formue, som villig laaner ud paa længere Tid til mindre Eiendomme her i Landet, og som derved aabenbarer sig som Formue, — thi saa kan den jo findes i Panteprotokollerne, — maa man ønske en saadan Ordning af Skatteforholdene, at den Formue fritages for Skat (Munterhed). Ja, nu le de Herrer deraf, men det, en saadan Mand paa den Maade yder sit Fædreland, kommer igjen paa mange Maader. Dersom det ikke er en Proformasag for at faae høie Renter, men dersom han virkelig laaner ud til rimelige Renter i mindre Eiendomme og paa længere Tid, bør han være fri for Skat, hvor meget han saa eier, thi han gjør sit Land en uaaadelig Tjeneste. Ved Siden af saadanne Folk staa jo de Folk, der sætte deres Penge i Papirer, og om den Formue veed man ikke, hvor den er, man er ikke mægtig at skaffe den frem. Hvis de Herrer ikke ville sørge for, at den førstnævnte Klasse af formuende Mænd blive begunstigede paa den ene eller den anden Maade, saa vil Udsigten til at kunne faae Midler fra den Side blive ringere og ringere med hver Dag (En Stemme: De nye Kreditkasser). Ja, et æret Medlem taler om de nye Kreditkasser, der ikke ere komne endnu, men de, vi have Udsigt til at faae, vil, efter hvad jeg i det Mindste til Dato har hørt om dem, kun hjælpe meget Jaa. Det er meget smaa bitte Formuer, de ville hjælpe; men der er nogle efter dem, der trænge lige saa haardt, og som dog skulde paa en eller anden Maade begunstigues. De Herrer tro nu maasse, at de Forhold, jeg her har berørt, ere særegne Forhold, som ikke staa i nær Forbindelse med denne Lov. Jeg vil sige de Herrer, at, naar vi røre ved vore Skatteforhold, maa vi nødvendigvis tage Hensyn til disse Forhold; thi tage vi ikke Hensyn til dem, men ville vedblive omtrent med den nu-